

NA LICU MESTA

Beograd - Problem dugih i sporih sudskih postupaka je najveći problem srpskog pravosuđa. On remeti reputaciju sudstva, ali i ozbiljno ugrožava ostvarivanje prava i sloboda građana. Sud je poslednja odbrana ljudskih prava i sloboda, poslednja prepreka samovolji, ali i poslednja brana uzimanja pravde u ruke pojedinaca. Što je sudstvo nedelotvornije i sporije, pravda se ostvaruje po pravu jačeg, bezobraznijeg i moćnijeg, ocenio je juče ministar pravde Nikola Selaković, govoreći na javnoj raspravi o Nacrtu zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku.

NEREŠENI PREDMETI I PO DESET GODINA

Duško Milenković, predsednik Apelacionog suda u Beogradu, kazao je da situacija sa starijim predmetima nije optimistična, jer ih je veliki broj. On je istakao da u višim i osnovnim sudovima oko deset odsto predmeta čeka više od deset godina na rešavanje. Razlog za to, pre svega u osnovnim sudovima, jeste česta promena postupajućeg sudije, ali i neadekvatna ažurnost u preduzimanju procesnih radnji.

Na raspravi, koja je organizovana u Apelacionom sudu, Selaković je naglasio da je Ustavom iz 2006. godine građanima omogućeno da Ustavnom sudu podnesu

**Sud je poslednja odbrana
ljudskih prava: Nikola Selaković**

Foto: Miroslav Mišković / Beta

ustavnu žalbu zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, a da je pre toga Srbija obavezu zaštite tog prava imala od decembra 2003. godine, kada je ratifikovala Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Međutim, sada će se ovo pitanje urediti zakonom, ali, kako je rekao ministar pravde, samo donošenje zakona nije dovoljno, već je potrebno i da ga sudovi kasnije pravilno primenjuju.

Osnovno pitanje koje zakon treba da reši neposredno se ne vidi iz njegove sadržine. To je pitanje odnosa između ustavnog prava građana na suđenje u razumnom roku i nezavisnosti sudija. Valjalo je zaštititi prava građana,

ZAKASNELA PRAVDA

„Vilijam Gledston, britanski političar i četvorostruki premijer iz 19. veka, mudro je primetio da je zakasnela pravda uskraćena pravda. Naš narod često koristi još strožu formulaciju – da je zakasnela pravda nepravda. Naime, teško je govoriti o ostvarivanju svrhe nekog prava, ako se sudi dugo, sporo, sa odugovlačenjem ili tolerisanjem zloupotreba procesnih ovlašćenja ili pasivnosti stranaka u postupku“, kazao je Selaković.

pokušati da se sudstvo učini delotvornijim, ali nikako po cenu ugrožavanja nezavisnosti sudija. Mislim da je taj problem uspešno rešen i da zakonska rešenja sadrže tako potrebnu ravnotežu interesa. Pravo na suđenje u razumnom roku, time i sistem njegove pravne zaštite, postavljeno je kao pravo koje se samo, jedino i isključivo odnosi na razvoj sudskog postupka u vremenu. U tom okviru kreću se i ovlašćenja predsednika sudova koji rešavaju o tome da li je pravo povređeno. Ono što je srž, bit, sudijske nezavisnosti, a to je funkcionalni razvoj postupka, nije predmet ovog zakona. Jednostavnije rečeno, predsednik suda može naložiti postupajućem sudiji da odluči o dokaznim predlozima stranaka, da zakaže ročište ili raspravu, ali nikako ne može da mu naloži koje dokaze treba da izvede, koje činjenice da utvrdi, kako da primeni pravnu normu – objasnio je Selaković.

B. Karović